

PIONIR - ROBOT

Patentováno ve všech kulturních státech.

DRAKOV

BRATŘI DRAPÁKOVÉ

patenti, cinkovací a svlakovací stroje

Chrastava u Liberce.

Telefon 153.

Platný od 4. dubna 1946.

DRAKOV
stroje za společ.
řekl. Přemysl 15
Tel. 313-02

truhlarime.cz

Návod pro použití poloautomatického cinkovacího a svlakovacího stroje P I O N I R .

Na Pioniru je možno cinkovati sílu dřeva od 7 mm do 40 mm v šíři až do 80 cm a svlakovati do klínu i rovnoběžně. Též se používá jako pomocný stroj na odrezávání. Velikost cinků je od 8 mm do 25 mm.

Pionir má ve své výbavě mimo klíčů 2 základní půlkruhová vodítka, 9 kalených válečků dvakrát použivatelných, tudíž 18 různých velikostí cinků podle příslušných čísel.

Jako zvláštní výbava je klinové vodítko pro ostrohranný cink.

Příprava stroje:

Pionir je nutno postavit tak, aby byl vodorovně po délce i napříč, a sáně aby šly lehce. Konservační materiál setřít a třetí plochy namazati řídkým olejem. Ložiska vřetena je nutno mazat dobrou vaselinou tlakovou+maznicí (tékalamitou):

a) horní díl: Po předchozím vyšroubování šroubkou (červík) užším šroubovákem z otvoru, kde se nasazuje frezér, nasadit mazničku s redukcí. Po namazání zase do otvoru vřetena zašroubovat červík zpět.

b) dolní díl: nazničkou na zadní straně suportu dole. Při výměně řemínku je nutno tuto mazničku vyšroubovat, aby se mohly oba díly t.j. horní a dolní od sebe oddělit. Napínání řemínků se provádí šroubem i deskou motoru a tělem všechny.

Obsluha stroje:

Na Pioniru se pracuje pákou, která kloubem posouvá saně přičně a dělící tyčí při zapnutém rozdělovači (vysunutá kulička vpředu na suportu) posouvá pracovní suport s motorem z leva do prava podle nastaveného dělení (dělící šrouby vlevo, kde se vkládá vodítka). Po vycinkování se rozdělovač musí vypnout. Zpětný posun se provádí kolem, též při svlakování a frézování drážek a pokosu. Aby suport zůstal na místě, kam je dělící tyčí posunut, je třeba seřizovat brzdíčku na přední straně suportu. Tím se zamezí samovolné posunutí dál, nebo vrácení zpět, čímž by vzniklo různé dělení cinků. Při svlakování se musí brzdíčka uvolnit.

1.) Polokrytý cink:

Najčastěji používaná spoj. Volit frezér podle síly dřeva kolmého, t.j. čepu, pokud možno o 1 - 2 mm menšího průměru. Uvnitř lehce do vřetena za pomocí dvou klíčů. Zpravidla je to frezér cinkovací normální s označením Z. Uvolnit zajišťovací páčku vřeteníku, zvedací páčkou dát vřeteno s frezérem na žádanou výšku v rozporu (šlic) t.j. dřevo vodorovně upnuté a zajistit. Provést do kusu odrezku zkušební otvor. Utáhnout šesticípá matice na hlavním kloubu páky a při vypnutém rozdělovači (zasunutá kulička na suportu) při běhu motoru zvednout páku nahoru a zpět.

Kota a udává vodítka a váleček (dle číselování), součet a + c = dělení cinků (1 pracovní doba pákou).

Vodítko se zasune do drážek a zajistí dvěma šrouby, váleček se navlékne na trn kratšího dílu páky, páka se spojí sklíčidlem s jedním kusem. (Při změně ustavení pracovní páky se povolí šesticepá matice, sané se jednou rukou přidrží a druhou se na konec páky lehce uhnědí a tím se povolí v kuželu kloubu.)

Příklad :

Spojit dvě stejné sily 20 mm, frezér Z 18, zkušební otvor použito : vodítko větší 16 - 24

váleček dle čísla většího 18

18 mm
14 mm

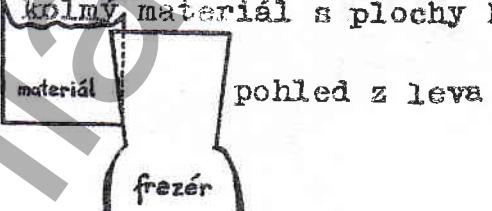
dělení címků je $a + c = 32$ mm.

Dělící šrouby se seřídí tak, aby na obou stranách se váleček stejně daleko přiblížil k vodítku a vzdálenost mezi dělícími šrouby byla asi o $1/2$ mm větší než je součet $a + c$. Výle mezi válečkem a vodítkem musí být na obou stranách stejná, aby byl címk souměrně zakulacený. Čím je címk nížší, výle se zmenšuje (větší dělení), zvyšováním címků výle se zvětšuje (menší dělení).

Zkušební dřevo se upnou do stroje, kolmě na vkládací výsuvné právítko, vodorovně se přisadí vzadu těsně ke kolmému. Mají-li být spojená tak, aby licovala na hraně, musí se přeložit přesně o polovinu dělení $= \frac{a + c}{2}$.

K montování hraně větší se a zajistí posuvná pravítka, která se musí přisroubovat dřeva 3×1 cm, aby vedení materiálu bylo až k frezéru. V místě upínací lišty se mohou proříznout asi na $10 - 15$ mm.

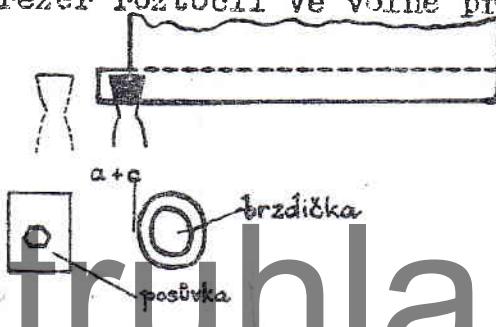
Přední poloha saní se nařídí před, dorazem na kterém je měřidlo tak, aby frezér podebíral kolmý materiál s plochy kolik je sklon ostří a potom se zajistí.

Podle toho se ustavi pracovní páka v nejnižším bodě vodítka a zatáhne se velká matice tak, aby se při práci neuvolnila.

Zadní poloha t. j. do hloubky v rozporu (slice) se určuje dvěma stejně silnými prkénky, jako je kolmo upnuté, vloží se mezi výčnělek a zadní doraz, který se vysune o podebrání směrem dopředu a pak se zajistí.

Začátek cinkování se určí posuvkou na číslované zarážkové tyči. Suport se kolem posune tak, aby frezér na kolmém dřevě zabral asi $1/2$ průměru. Od toho pokud to jde, se posuvka o jedno dělení ($a + c$) dá zpět, aby se frezér roztocil ve volné prostoře.

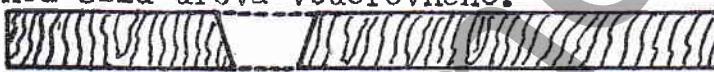

Provede se vycinkování zkoušebního kusu. Spustí se motor, uvede v činnost automatický rozdělovač. (vytažením kuličky). Páka bude posunuta ze základní (nejnižší) polohy po vodítce vlevo nahoru k dorazu, potom zpět a přitlačováním ze středu ven objíždí se vodítka dálé až k dorazu. Pokračuje se vodorovně vlevo a proces se opakuje. Do dřeva se pracuje zvolněně, vracení vlevo a vyjetí ven se provádí rychle, aby frezér nepálil. Přílišná rychlosť pracovní je na úkor čistoty cinkování, příliš pomalá rychlosť zahřívá frezér.

Vycinkovaná část se srazí a provede eventuelní oprava. Při velké těsnosti cinků se přitáhnou dělící šrouby (zmenší dělení). Jspouští cinky volné, povolí se šrouby (zvětší dělení).

Jelikož se na stroji cinkuje jen zleva do prava, je třeba pro obrácenou spoj ustavit protilehlé přiložky. Ty se určí okopírováním správně vycinkované části vlevo přikládané. Suport se posune pákou z původního místa o dvě pracovní doby. Rozdělovač se vypne (aby event. pohnutím pákou suport neuješl). Vycinkovaná část se otočí, posledním cinkem nasadí na ostří frezéra a k přikládací hraně se přirazí přiložky a zajistí. Tím je stroj připraven pro obě části. Jednou se přikládá materiál vlevo, po druhé vpravo a začíná se z téhož místa.

2.) Otevřený cink půlkulatý : méně používaná spoj. Práce stejná jako u polokrytého cinku, zpravidla frezér cinkovací dlouhý zn. Z1, zvedne se na plnou sílu dřeva vodorovného.

Váleček se dává zpravidla o číslo nižší, t.j. většího průměru, aby ve vodítku byl bez postranní výle, čímž se docílí správného zakulacení cinku.

3.) Ustříhaný cink : méně používané spoj. Je možné normální dělení, nebo lbožovné dělení. Nejprve se z vodorovných čepů frezérem Z nebo ZL, bez použití vodítka i válečku, jen se nastaví žádané dělení. Nesmí se pákou při posunu dorážet tvrdě, aby suport neuješl dál. Aby nebyl materiál oštípaný upne se do vodorovného upínání ochranné dřevo. Čepy se dělají kolmo upnuté.

Rozpory se provádí také kolmo upnuté a používá se frezér cylindrický s označením C. Průměr frezéra nesmí být větší než je menší rozměr jednotlivého čepu. Musí být ale takový, aby dva průměry daly součet nejméně širšího rozměru čepu.

Používá se vodítko klinové, váleček nejslabší (ten delší $\frac{15}{24}$).

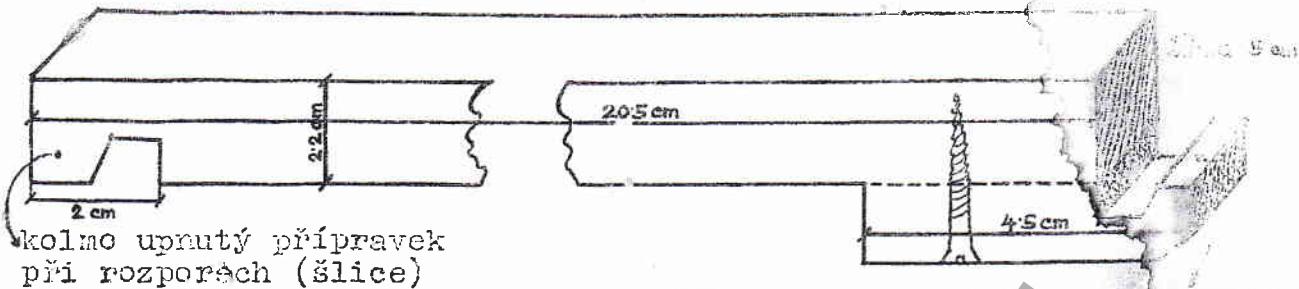
Klinové vodítko není normálním příslušenstvím stroje, nybrž je nutno si teto při eventuelní potřebě ostrohranných cinků zvláště zakoupiti.

4.) Celokrytý cink : Nejpracnější spoj.

Do vřetena se upne pokosová hlava G 50, zvedne se, aby drážka byla asi $\frac{2}{3}$ a krytí (pokos) $\frac{1}{3}$ síly materiálu.

Do kolmého upínání se upne dřevěná vložka, (asi 45 cm x 2.5 cm x x 2.2 cm) k níž se přisazuje vodorovně materiál k ofrézování. Při frézování se musí vložka nadzvednout nebo dátí pryč. Saně se předním dorazem přiblíží tak, aby byl oříznutý materiál frézován přesně do rohu a zablokuji se. Frézuje se zleva do prava, aby materiál nebyl na okraji oštípan, je třeba na levé straně dát ochrannou přiložku. Takto se ofrézují všechny konce. Zásadně se spojují přesně stejné síly dřeva. Frezér se volí dle rozměru drážky (bez pokosu). Na příklad na sílu dřeva 22 mm frezér Z1 12 - Z1 15. Výšku cinku určuje bod kde drážka přechází do pokosu. Dle toho se normálně spasuje polokrytý cink (kontrola správné těsnosti cinku). Potom se provádí jednotlivě nejdříve čepy, pak rozpory (šlice) s použitím dřevěných přípravků (vložek).

kolmo upnutý přípravek
při rozporach (šlice)

přípravek vodorovně upnutý
výsuvné pravítko při čepech

Použitím přípravku opírá se o drážku, čímž se chrání pokos, který se schová ve výřezu.

Přípravky po upnutí materiálu se musí odsunout stranou, aby nepřekážely. Při čepech je lépe zajet do materiálu hloub, aby obloučky cinků byly za čáru, kde přechází drážka do pokosu. Rozpory (šlice) se nechají na koncích ostré (jinak by se materiál třepil).

5.) Celokrytý cink na kulatý roh : praktická spoj.

Při práci na měkkém materiálu kdy se kulatí roh, pokos odpadá. Materiál se cinkuje jednotlivě, je o pokos kratší. Na rozdíl od spoje na pokos se musí rozpory (šlice) na koncích zakulacovat tak, že na obou dílech vznikne jakási vlnovka. (zakulacení).

6.) Svlakování : spoj mimo roh.

Frezér svlakovací zn. G menšího průměru než je síla čepu. Ustaví se výška frezéra (hloubka rybiny). Saně se zakaží tak, aby byl frezér přesně uprostřed síly čepu (vodorovně upnutého) a zajetí se vlnkovacími šrouby na obou stranách po případě sevřou oběma dorazy. Ustaví se přiložky s přišroubovaným delším dřevem (4 x 3 x 160 cm) na vodorovném upínacím trámu, obě k protilehlým krajům tak, aby s kolmým upinacím trámem svíraly pravý úhel.

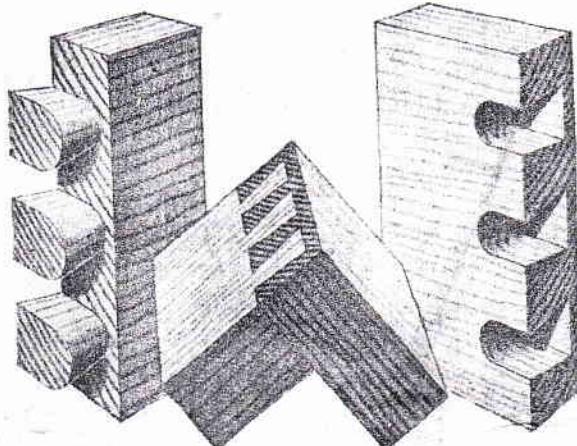
K přední hraně upnutého dřeva vodorovného asi 1 mm nad, upne se do kolmého upínání špalík síly čepu, podle něhož se nasazuje narýsovaná spoj na přední hraně materiálu. Při více kusech (serii) připevnit na dřevěné přiložky zarážky. Otáčením kola vjíždí se do dřeva zpravidla od zadní hranы materiálu až k posuvné žádráze, aby u čelné hraně zůstalo žádoucí krytí, přehodí se páky na straně (spodní blokovací, horní posuvná) odkud se začínalo, tím se vlnovací hlava na jedné straně posune vpřed a docílí se příslušný klín. Protilehlý díl se provádí opačně. Takto se zhotoví všechny rybiny (šlice).

Čepy se provádí kolmo upnuté, přikládají se ke kolmým řížkám na okraji usazeným. Dorazy se seřídí tak, aby frezér pracoval jednou vpředu, potom vzadu. Aby saně zůstaly při dorazech, musí se blokovat šrouby. Páky se přestavují na přední hraně materiálu, současně frezérem ořízne se okraj na hraně. Vpředu se jede suportem zleva do prava a zadej zpět. Tím se docílí čistého pro vedení, protože frezér bere ke dřevu.

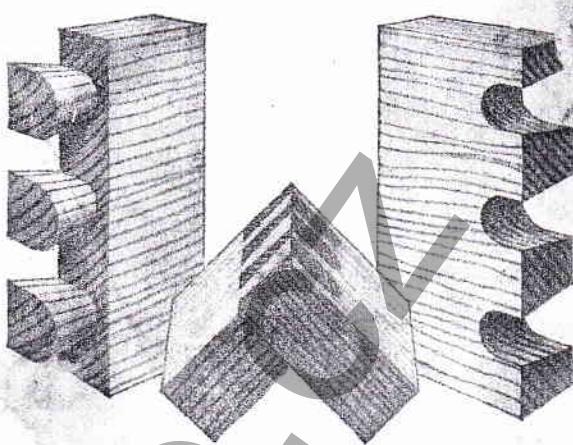

Obalová vlna
10. 6. 47

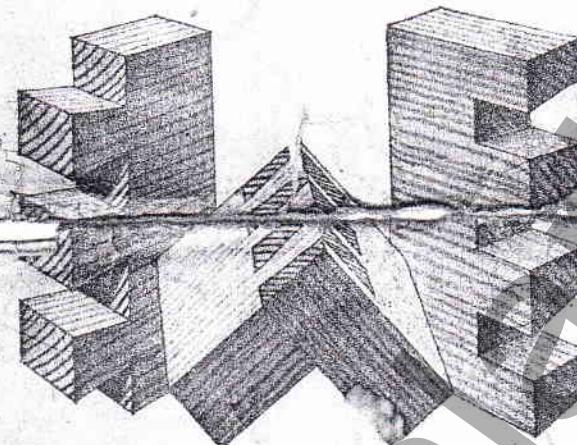
PRACOVNÍ PŘÍKLADY:

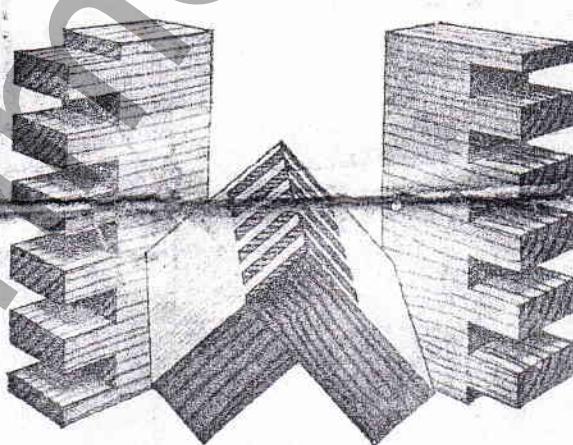
č. 1 polokrytý

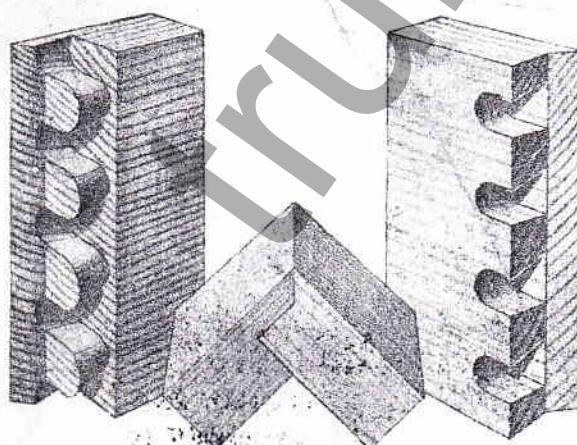
č. 2 půlkulatě otevřený

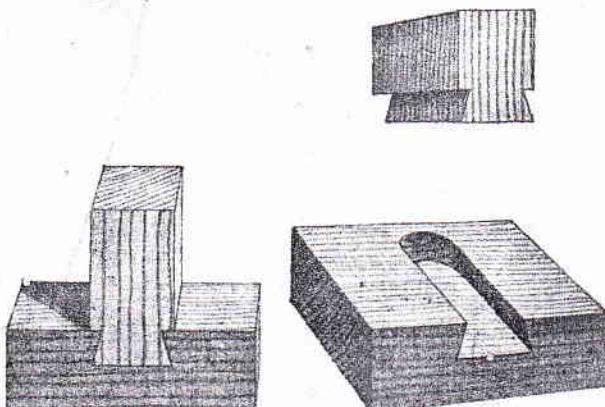
č. 3 ostrohranně otevřený stejnoměrným dělením

č. 4 ostrohranně otevřený (americk. cínk.)

č. 5 celokrytý na pokos

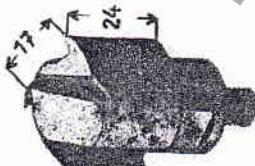
č. 6 rybina a sylak

Frézery cylindričke (rovné) zn. C ▶

\varnothing a - mm \varnothing	C 3	C 4	C 5	C 6	C 7	C 8	C 9	C 10	C 11
b - mm	10	10	12	12	15	16	18	20	22
Kčs	45°—	45°—	45°—	45°—	50°—	50°—	55°—	55°—	60°—
a - mm \varnothing	C 12	C 13	C 14	C 15	C 16	C 17	C 18	C 19	C 20
b - mm	25	26	28	30	30	31	32	33	35
Kčs	60°—	70°—	70°—	70°—	77°50'	77°50'	77°50'	88°—	88°—
a - mm \varnothing	C 21	C 22	C 23	C 24	C 25	C 26	C 27	C 28	C 30
b - mm	35	35	35	35	35	36	37	38	40
Kčs	88°—	92°50'	92°50'	102°50'	102°50'	115°—	115°—	115°—	125°—

Frézery svlakovací zn. G ▶

a - mm \varnothing	G 8	G 9	G 10	G 11	G 12	G 13	G 14	G 15	G 16
b - mm	5	5.7	6.5	7	8	8.7	9.5	10	10.2
a - mm \varnothing	G 17	G 18	G 19	G 20	G 21	G 22	G 23	G 24	G 25
b - mm	11.3	12	12.5	13	13.5	14	14.7	15.3	16
Kčs	77°50'	77°50'	88°—	88°—	88°—	92°50'	92°50'	102°50'	102°50'
a - mm	G 26	G 27	G 28	G 29	G 30				
b - mm \varnothing	16.7	17.3	18	19	20				
Kčs	115°—	115°—	115°—	125°—	125°—				

Pokošová hlava zn. G 50 ▶

pro celokrytý cink

Kčs 225 — 35° —

Frézery jejichž průměr jest podtržen zhotovují se pouze na objednávku a účtuje se přirážka 20%

Cinkovačka Pionýr

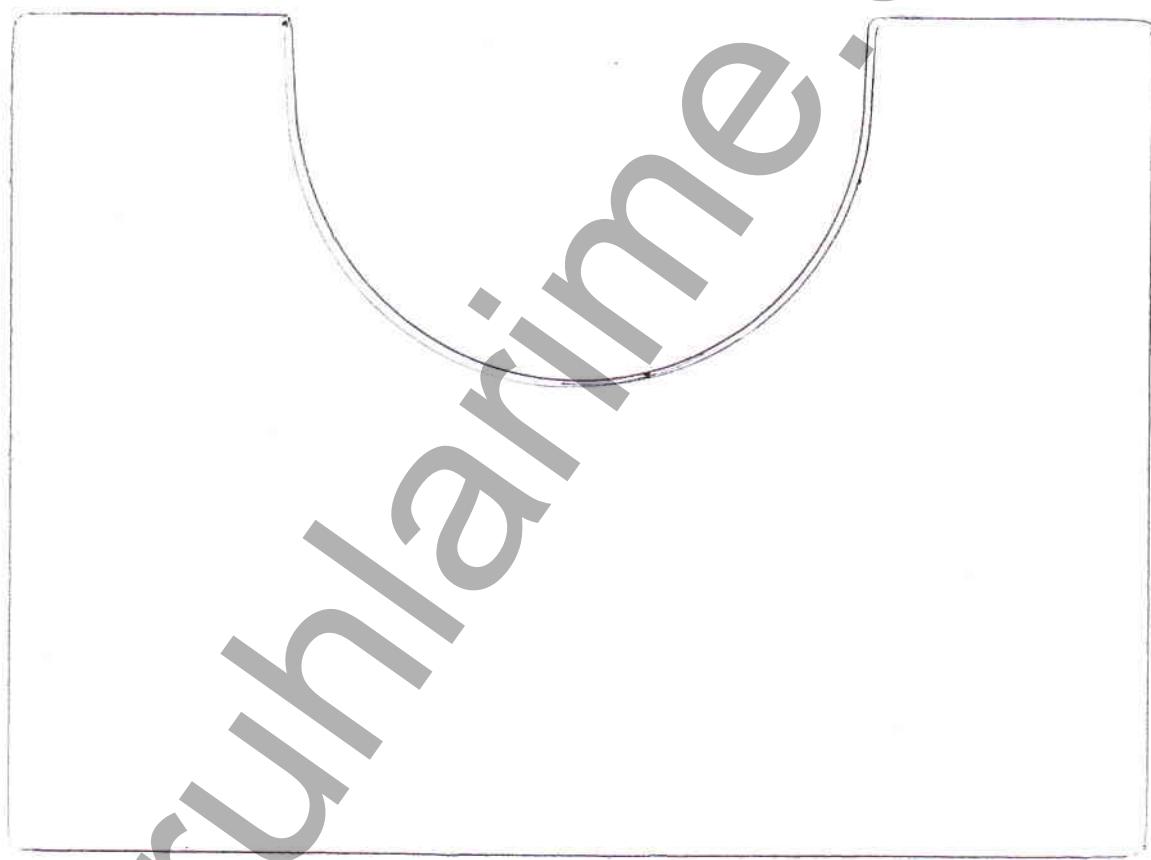
Válečky :9 typů kalených, dvakrát použitelných

	Vnitř.prům.	Vnější prům.	Délka	Použití
1)	20mm	26mm	35mm	
2)	20mm	29mm	35mm	14/23
3)	20mm	32mm	35mm	13/22
4)	20mm	36mm	35mm	12/24
5)	20mm	39mm	35mm	
6)	20mm	43mm	35mm	10/19
7)	20mm	46mm	35mm	
8)	20mm	49mm	35mm	8/17
9)	20mm	52mm	35mm	

Cinkovačka Pionýr

Půlkruhové vodítko: tl.6mm, š.150mm, v.110mm

1) 1-15

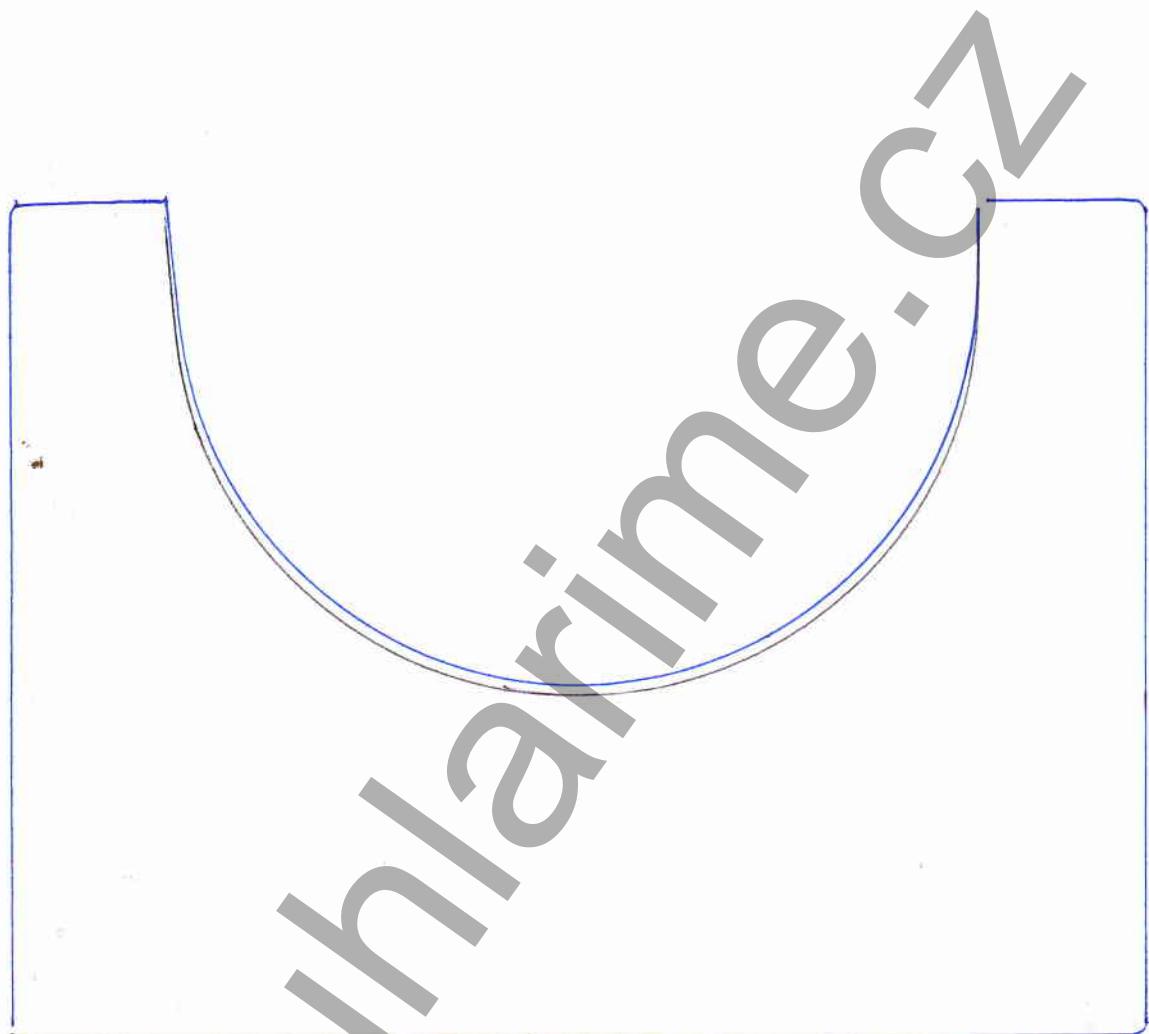
truhlarime.cz

truhlarime.cz

Cinkovačka Pionýr

Půlkruhové vodítko: tl.6mm, š.150mm, v.110mm

1) 16-24

truhlarime.cz

truhlarime.cz

FREZERY CINKOVACÍ - NORNÍ

označení „Z“

Ø FREZERU	8	10	12	13	14	15	16	17	18	20	22	25	28	30
rozměr b	30	35	35	40	40	45	45	50	55	60	75	100	105	110

FREZERY CINKOVACÍ - DLOUHÉ

označení „ZL“

Ø FREZERU	8	10	12	13	14	15	16	17	18	20	22	25	28	30
rozměr b	11	14	16	17	18	20	21	22	24	27	30	33	38	41

FREZERY SVÍLKOVACÍ - DLOUHÉ

označení „G“

Ø FREZERU	8	10	12	13	14	15	16	17	18	20	22	25	28	30
rozměr b	5	6,5	8	8,5	9,5	10	10,5	11,5	12	13	14	16	19	20

Ø FREZERU	35	38	40	42	43	45	46	48	52	55	65	80	90	100
rozměr b	30	30	30	35	35	38	40	40	40	48	50	53	55	58

Ø FREZERU	70	72	72	75	77	84	85	88	92	94	93	100	102	105
cena v Kčs.														

Pokosová hříza rozložena : G - 50	průměr rozložena : 3-40	průměr rozložena : 3-40	průměr rozložena : P-120											
rozměr v gr.	220	350	35	56	40	38	150	79	105	115	65/55, 946	KS. 32	-	-

truhlarime.cz